

Ειδος γλαυκός, βύας (*bubo maximus*) ἔνθ' ἀν.: Γνωμ.
‘Ο γούβης σκούζει γεὰ νερὸν καὶ ἡ κουκουβάγια ξέρα
Αρχαδ. Συνών. βούβι, μπούφος.

βούβι τό, ἀμάρτ. γούβη Πελοπν. (Λακων.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. βούβης, παρ' ὁ καὶ γούβης.
Βούβης, ὁ ίδ.

βουβόδ τό, *Ανδρ. Εῦβ. Θήρ. Κρήτ. Μακεδ. (Καταφύγ.) Ναύστ. Σκίαθ. Σῦρ. κ.ά.
‘Αγνώστου ἐτύμου.

1) Ἐνδιάμεσος δοκὸς τῆς στέγης μεγάλη καὶ ἀκατέργαστος Κρήτ. 2) Μαχρὰ καὶ παχεῖα ἀκατέργαστος δοκὸς χρήσιμος ίδιᾳ πρὸς ναυπηγίαν *Ανδρ. Εῦβ. Θήρ. Μακεδ. (Καταφύγ.) Ναύστ. Σκίαθ. Σῦρ. κ.ά.: Σκίζονμε ἔνα βουβόδ καὶ βγάζονμε πέντε φύλλα Ναύστ.

βουβόδεντρο τό, ἀμάρτ. βουβόδιδρον Λέσβ. (Άγιασ.)
Ἐκ τῶν ἐπιθ. βούβος καὶ τοῦ οὐσ. δέντρο.

Μεταφ. κοινοποιούμενον μυστικόν: *Βουβόδιδρον τὸν ποίκασι* (τὸ ἔκαμαν). *Βουβόδιδρον γίνη* (διεδόθη).

βουβόκουλλος ἐπίθ. Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.)
Ἐκ τῶν ἐπιθ. βούβος καὶ κουλλός.

‘Αλαλος καὶ ἀνάπηρος τὴν χειρα: “Ἄν εἶδι βουβή βουβόκουλλη, δὲν εἶδι καὶ τυφλὴ τυφλόκουλλη (ἐκ παραμυθ.)

βουβόμουνγγος ἐπίθ. (Ν. Έστία 11, 194)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. βούβος καὶ μουνγγός.

‘Ο τελείως ἄφωνος: Φρ. *Βουβόμουνγγη σιγαλὺ* (ἐπὶ πλήρους σιωπῆς).

βουβοπάζαρο τό, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βούβος καὶ τοῦ οὐσ. παζάρι.

‘Αγορά ὅπου δὲν ἀκούεται οὐδεμία φωνή, μόνον ἐν ἐπωδ.: Πάω 'ς τὸ βουβοπάζαρο νὰ πάρω βουβοσίδερο, νὰ δώσω μγάνε τῆς κουφῆς.

βουβόπαιδο τό, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βούβος καὶ τοῦ οὐσ. παιδί.

Παιδίον ἄλαλον.

βουβοπόταμο τό, *Ηπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βούβος καὶ τοῦ οὐσ. ποτάμι.

1) Ποταμὸς ἀθόρυβος. 2) Μετων. ἄνθρωπος κρυψίνους: ‘Ο Θεός νὰ σὲ φυλάγῃ ἀπὸ βουβοπόταμο! Συνών. βουβόσκυλλο, βουβόσκυλλος.

βουβός ἐπίθ. βωβός Κύπρ. Σύμ. βωός Κάρπ. βουβός σύνηθ. καὶ Καπτ. (Σινασσ.) βουβό Τσακων. βουβός Εῦβ. (Στρόπον.) βουός Κάρπ. β'βός βόρ. ίδιώμ. β'βός Θράκη. (Σουφλ.) γουβός Πελοπν. (Μάν.) Στερελλ. (Αίτωλ.) Χίος (Καρδάμ.) κ. ἀ. γοῦνος Ρόδ.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἐπιθ. βωβός, παρ' ὁ καὶ βουβός. Πβ. Σαχλίκ. Στίχ. καὶ Ἑρμην. στ. 360 (ἔκδ. GWagner σ. 91) «καὶ ἐγὼ θωρῷ τους πᾶς τρώγουν κι ὥστὲν βουβός ιστέκω».

Α) Ἐπιθετικ. 1) ‘Ο μὴ διμιλῶν, ἄφωνος σύνηθ. καὶ Τσακων.: Φρ. ‘Στὰ βουβά (χωρὶς διμιλίαν, σιωπηλῶς) πολλαχ. *Βουβός γεννείται* (ἐπὶ ἀποτόμου σιωπῆς διακοπομένης τῆς συνδιαλέξεως) Σῦρ. *Β'βός πιλούνει* (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Θεσσ. Μακεδ. *Παιζόμε τὸ βουβό* (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Σῦρ. *Τὰ βουβά τσῆ νυχτὸς* (αἱ μεταμεσονύκτιοι ὥραι) Κέρκυρ. (Άργυρος.) *Τὸ θηλυκὸ παιδὶ γεννείται* βουβό (ὅτι ὁ τοκετὸς τοῦ θήλεος δὲν ἀγγέλλεται ταχέως καὶ εύχαριστως) Κεφαλλ. Συνών. ἄγλωσσος, ἄλαλητος **Β 1**, ἄλαλος 1, ἀμήλαλος, ἀμίλητος **Α 1**,

ἄμιλος, βουβᾶτος, μουγγός. **Β)** ‘Ο μὴ παράγων θόρυβον, ἡσυχος πολλαχ.: *Βουβὸ ποτάμι*. 2) Πλήρης, ἐπὶ ξυλίνης ἀποθήκης, τοῦ ἀμπαρεῦ, ὅπερ δὲν ἀντηχεῖ, ὅταν εἴναι πλήρες “Ηπ.: Φρ. ‘Ἐχει τ' ἀμπάρεια βουβὰ (εἴναι πλούσιος). 3) ‘Ο ἐνεργούμενος ἐν καταστάσει ἀπολύτου σιγῆς Θράκη. (Βιζ.) Μακεδ. Τήν.: *Βουβὸ νερὸ* (τὸ ἄλλως λεγόμενον ἀμίλητο νερό), περὶ οὗ ίδ. ἀμίλητος **Α 2**, ἀσύντυχος 3. 4) ‘Ο ἐνεργούμενος ἀναιμάκτως *Ανδρ.: *Βουβὲς βεντοῦς*, συνών. κούφες (ιδ. κούφος), ἀντίθ. κοφτὲς (ιδ. κοφτός). 5) ‘Ο σκεπασμένος (ῶστε νὰ μὴ ἀκούεται ὁ θόρυβός του) Χίος: *Βουβὸν κανάλι*. ‘Η σημ. καὶ ἐν ἐγγράφῳ τοῦ 1759. 6) ‘Εκεῖνος τοῦ ὁποίου δὲν ἡνοιέαν ἀκόμη οἱ κάλυκες Χίος: Τὰ τριαντάφυλλα εἴναι ἀκόμη βουβά. 7) Κωφάλαλος Σύμ. Χίος κ. ἀ. 8) Μεταφ. ἀνόητος, βλάξ Εῦβ. (Κάρυστ.) Συνών. ἄλαλος 4.

Β) Ούσ. 1) ‘Υπὸ τὸν τύπ. βουβοί, ὄνομα παιδιᾶς Θράκη. (Άδριανούπ.) 2) Ούδ., ὁ τυφλοπόντικος *Ηπ. (Ιωάνν. κ.ά.) Κέρκυρ. Πελοπν. (Μεγαλόπ.) Σῦρ. 3) Ούδ., εἰδος ἀφώνου μικροῦ σκολόπακος ἀγν. τόπ.

‘Η λ. καὶ ως παρων. Νάξ. (Απύρανθ.) καὶ ως τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Βουβὸς* *Ηπ. Θήρ. *Βουβὸ Πελοπν.* (*Ηλ.) *Βουβὲς Πάρη*. *Βουβὲς Κάρπ.*

βουβοσίδερο τό, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βούβος καὶ τοῦ οὐσ. σίδερο.

Τὸ οίονει ἄφωνον σίδερο. ‘Η λ. μόνον ἐν ἐπωδ., ἵνα ίδ ἐν λ. βουβοπάζαρο.

βουβόσκυλλο τό, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βούβος καὶ τοῦ οὐσ. σκυλλί.

Μετων. ἄνθρωπος κρυψίνους, ὑπουλος. Συνών. βουβοπόταμο 2, βουβόσκυλλος.

βουβόσκυλλος δ, Χίος (Νένητ.) γουβόσκυλλος Χίος.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βούβος καὶ τοῦ οὐσ. σκύλλος.

Βουβόσκυλλο, ὁ ίδ.

βουβοστομαζάζω Λεξ. Μπριγκ. Μετοχ. βουβοστομαζάζως Χίος.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βούβος καὶ τοῦ οὐσ. στόμα. ‘Η λ. καὶ παρὰ Σοῦμ.

‘Αναγκάζω τινὰ νὰ σιωπήσῃ, φιμώνω. Συνών. βουβαίνω 2.

βουβού τό, Εῦβ. (Αὔλωνάρ. Κουρ. κ. ἀ.)

Λέξις πεποιημένη τῆς παιδικῆς γλώσσης.

Πληγή, τραῦμα: “Ἐκαμε βουβοὺν τὸ μωρό. Συνών. βαρὰ 1, βαβάκι, μιμέ.

βουβῶνας δ, Λεξ. Δημητρ. βούβωνας Κρήτ. βουβῶνα ἡ, (Νουμ. 293, 7)—Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βουβών.

1) ‘Η βουβωνικὴ χώρα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἔνθ’ ἀν. 2) Τὸ βουβωνικὸν οἰδημα Κρήτ.

βουβῶνι τό, ἀμάρτ. βουβῶν' Θράκη. (ΑΙν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βουβῶνας.

Βουβῶνας 1, ὁ ίδ.

βουβώνω ἀμάρτ. βωβών-νω Κύπρ. βωών-νω Κύπρ. Μέσο. βωβώνομαι Μέγαρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βουβός.

Γίνομαι ἄφωνος: “Ἐκαμέν με τοῦ 'ἐν ἥξερα είντα νὰ τῆς ἀποκριθῶ. ‘Η φκὰ ἐβώβωσεν 'ς τὴν θωρκάν της (ἐκ παραμυθ. φκὰ = γραῖα, θωρκάν = θωριάν). ‘Ἐβώβωσεν ἡ

ωσσα μου πον τὸν φόν μου. Καλύτερα ν' εἰεν βωβώσει στόμαν μου (ήτο προτιμότερον νὰ κλείσω τὸ στόμα μου. εἰεν = νὰ είχεν). Τοείνη σὰ νὰ dῆς εἴπε νὰ βωβωθῇ, δὲν οιγε τὸ στόμα ὀλότελα νὰ μιλήσῃ (ἐκ παραμυθ.) Μέγαρ.

βούγι τό, Πελοπν. (Λεοντάρ.)

Λέξις πεποιημένη.

Φωνή, χραυγή: Ἀσμ.

Κε ἀπὸ τὰ βούγια τὰ πολλὰ κεῖλα' τοῖς πολλὲς κατάρες ἀνοίξαν τ' ἄγγομάρμαρα κ' ἐβγῆκε ὁ Κωσταντάκης

βούγικα ἡ, Ἡπ. (Ἄρτ.) Στεφελλ. (Αίτωλ. Κλών.) κ. ἀ. Λέξις πεποιημένη.

1) Παιδικὸν παίγνιον κατὰ τόπους ποικίλλον, ἀποτελούμενον δὲ συνήθως ἐκ ξυλίνης ἢ μεταλλίνης κυκλικῆς πλακὸς φερούσης ὅπας, δι' ᾧ διέρχεται σπάγγος, τῷ βοηθείᾳ τοῦ ὅποίου περιστρεφομένη αὗτη παράγει βόμβον ἐνθ' ἀν. Συνών. βούβα (Ι), βούζα (Ι) 3. Πβ. βούακος. 2) Ἐπιφρομάτ. ταχέως Στεφελλ. (Αίτωλ. Κλών.): *Βούγικα πααίν*. *Βούγικα ἥρθι*.

βουγκανάου Θεσσ. βογκανίζον Θεσσ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. βουκανῶ=σαλπίζω. "Οτι παρὰ τοῦτο ἐλέγετο καὶ βογκανίζω ἀποδεικνύει τὸ μαρτυρούμενον οὖσ. βυκανισμὸς=βογκανισμός.

Βομβῶ: *Βογκανίζον τ' ἀφτυά μου σὰν καμπάνις*. Συνών. βονίζω.

βούγκουρας ὁ, Μακεδ. (Κοζ.).

Λέξις πεποιημένη.

Τὸ ἐντομον κάνθαρος: *Φουνὴ σὰν βογκουρας* (ἐπὶ ἀνθρώπου ἔχοντος χονδρήν φωνὴν ὅμοίαν πρὸς τὸν χονδρὸν βόμβον τοῦ κανθάρου).

βούγκρα ἡ, Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Μακεδ. (Βλάστ.) βογκρέα Μακεδ. (Βελβ.)

Ἀγγώστου ἑτύμου.

1) Σκώληξ παράσιτος γεννώμενος εἰς τὸ δέρμα αἰγῶν καὶ βιῶν Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Μακεδ. (Βελβ.) 2) Σκώληξ γεννώμενος εἰς τὰ δέρματα συνήθως βιβλίων Μακεδ. (Βλάστ.)

βουγλώσσιν τό, ἀμάρτ. μονχλούτοιν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βούγλωσσος, παρ' ὁ καὶ μούχλουσ-σος. *Βούγλωσσος* 2, ὁ ίδ.

βούγλωσσος δ, Κεφαλλ.—Λεξ. Περίδ. μούχλωσσος Κύπρ. μούγλωσσο Καλαβρ. (Μπόβ.) μούχλουζο Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.) ἀγόγλωσσος Κρήτ. ἀβγόγλωσσας Κρήτ. βούγλωσσα ἡ, Χίος βόγλωσσα Ίων. (Κρήν.) βούγλωσσο τό, Χίος βούγλουσσον Θράκ. (ΑΙν.) βόγλωσσο Ρόδ. μόγλωσσον Κύπρ. μόγλωσσο Ρόδ. γόγλωσσο Χίος γεόγλωσσο Χίος (Καλημ.) ἀγόγλωσσο Κρήτ.

Τὸ ἀρχ. οὖσ. βούγλωσσος, παρ' ὁ καὶ βούγλωσσον.

1) Ὁ ιχθὺς γλῶσσα Θράκ. (ΑΙν.)—Λεξ. Περίδ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχαία. 2) Τὸ φυτὸν βογδόγλωσσα **2α β γ**, ὁ ίδ., Ίων. (Κρήν.) Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Βουν.) Κεφαλλ. Κρήτ. Κύπρ. Ρόδ. Χίος (Καλημ. κ. ἀ.)

βουερὰ ἐπίρρ. (Ν. Εστία 11, 149)—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βουερός.

Μετὰ βοῆς: *Φουγλάζοντε βουερὰ τὰ κλωνάργα τῶν δέντρων*.

βουερδὸς ἐπίθ. ΚΧρηστομ. Κερέν. Κούκλ. 29 ΜΠαπανικ. ἐν 'Ανθολ. Η'Αποστολίδ. 330. (Κρητικ. Έστ. τεῦχ.

14, 16) βοερδὸς ΚΚαβάφ. ἐν 'Ανθολ. Η'Αποστολίδ. 109.

'Εκ τοῦ ούσ. βουὴ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ερός.

'Ο παράγων βοὴν ἢ ὁ πλήρης βοῆς ἐνθ' ἀν. : Ποιήμ.

'Σ τοῦ καφενείου τοῦ βοερδοῦ τὸ μέσα μέρος σκυμμένος 'ς τὸ τραπέζι κάθετ' ἔνας γέρως ΚΚαβάφ. ἐνθ' ἀν.

Μή μὲ προσμένης περὶ νὰ 'ρθω 'ς τὸ βουερδὸς ἀκρογγάλι ΜΠαπανικ. ἐνθ. ἀν.

'Απ' τοῖς φοβέρες π' ὁ οὐρανὸς ὁ βουερδὸς ἀπλώνει (Κρητ. Έστ. 14, 16).

βούζα (βάτραχος), ίδ. μπούζα.

βούζα (Ι) ἡ, Θεσσ. Πελοπν. (Τριφυλ.) Στεφελλ. (Κλών.)

Λέξις πεποιημένη.

1) Παιδικὸν παίγνιον ἐκ κομβίου τιθεμένου εἰς ταχεῖαν περιστροφικὴν κίνησιν καὶ παράγοντος βόμβον Πελοπν. (Τριφυλ.) 2) Λεπτὴ σανίς τιθεμένη διὰ νήματος εἰς ταχεῖαν περιστροφικὴν κίνησιν καὶ βομβοῦσα Θεσσ.

3) *Βούζα* 1, ὁ ίδ., Στεφελλ. (Κλών.)

βούζα (ΙΙ) ἡ, Καππ.

Λέξις πεποιημένη.

Τὸ ἐντομον τέττιξ. Συνών. τζίτζικας.

βουζανίζω Πόντ. (Οίν.) βιζανίζω Πόντ.

Λέξις πεποιημένη ἐκ τοῦ μορ. βοὺζης ἡ βιζή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ανίζω, περὶ ής ίδ. ΑνθΠαπαδόπ. ἐν 'Αρχ. Πόντ. 12 (1946) 59.

Πληθύνομαι εἰς βαθμόν, ὥστε νὰ παράγω θύρυσθον καὶ ἀπλῶς πληθύνομαι ὑπερβολικῶς ἐνθ' ἀν. : 'Εβουζάνιξαν τὰ μυρμήγα - τὰ φτειρά κττ. Συνών. βιζιλατῶ 1, βιζινίζω 1, βιζιουρίζω.

βουζβούζ μόρ. Πόντ. (Οφ. Τραπ. Χαλδ.)

Λέξις πεποιημένη.

1) 'Η λ. δηλοὶ ἥχον βέμβικος, ἀνέμης, ἐντόμων κττ. ἐνθ' ἀν.: Τὰ μελεσσίδα εὐτάγ' νε βουζβούζ 'ς σ' ὡτία μ' κέο' (αἱ μέλισσαι κάμνουν βουζβούζ εἰς τὰ δτα μου) Χαλδ. 2) Ούσ., είδος παιδιᾶς τῶν ἀρρένων παιζομένης διὰ μάστιγος Πόντ. (Οφ.)

βουζβουζίκα ἡ, Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ μορ. βουζβούζ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίκα.

Βέμβιξ, στρόμβος ἐκ καρύου διατρήτου κατὰ μῆκος, διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ ὅποίου περάται ξυλάριον ὅξεν κατὰ τὰ ἄκρα καὶ στρέφεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δι' ὠθήσεως ὑπὸ τῶν δακτύλων: Αἰνιγμ.

'Ανηβαίν' ἡ βουζβουζίκα, | κατηβαίν' ἡ βουζβουζίκα,
ὅλα 'φτάγ' ἡ βουζβουζίκα

(ἡ ἀνέμη. 'φτάγ'=εὐτάγει, κάμνει). Τραπ. Συνών. βουζβουστέρα 1.

βουζβουστέρα ἡ, Πόντ. (Κερασ.) βουζβουστέρα Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ούσ. βουζβουζτέρα κατὰ παρασυσχετισμὸν πρὸς τὰ εἰς - στέρα λήγοντα, οἷον λαῖστέρα κττ. Τὸ βουζβουστέρα κατ' ἀνομοίωσιν.

1) *Βουζβουζίκα*, ὁ ίδ., Πόντ. (Κερασ.) β) Παιγνιον ἀπὸ δύο καρύδια τρυπώμενα καὶ συνδεόμενα καταλλήλως, ὥστε τὸ δεύτερον νὰ στρέφεται παλινδρομικῶς ἐπὶ τοῦ πρώτου Πόντ. (Χαλδ.) 2) Σφυρίκτρα Πόντ. (Κερασ.) 3) Ἀνδρείκελον περιφερόμενον εἰς τὰς ὁδοὺς